

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2513

Vragen van het lid **Spies** (CDA) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat bijstandgerechtigden voorrang krijgen voor een plaats in de sociale werkvoorziening*. (Ingezonden 14 april 2009)

1

Kent u het bericht «Bijstandsgerechtigde krijgt voorrang bij plek in sociale werkvoorziening»?¹

2

Kunt u bevestigen dat gemeenten in de verordening, waarin zij vastleggen op welke wijze wij omgaan met de wachtlijst voor de sociale werkvoorziening, voorrang geven aan personen die een uitkering van de gemeente ontvangen?

3

Kunt u de Kamer een overzicht verschaffen van de wijze waarop gemeenten met de wetswijziging omgaan en dat laat zien welke groepen mensen nu bij voorrang toegang tot de sociale werkvoorziening krijgen?

4

Hoe verhoudt deze keuze zich tot de intentie van het wetsvoorstel om vooral kwetsbare groepen, zoals jongeren, sneller een kans op

instroom in de sociale werkvoorziening te geven?

5

Hoe waardeert u de keuzes die gemeenten maken en die in elk geval ook ingegeven lijken te zijn door financiële overwegingen die primair de begroting van de gemeenten betreffen?

6

Welke beleidsmatige consequenties verbindt u aan het gegeven dat vooral bijstandsgerechtigden voorrang krijgen bij toegang tot de sociale werkvoorziening?

¹ Binnenlands Bestuur, 3 april 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 28 april 2009)

1

Ja.

2 tot en met 6

Met de wetswijziging Wsw, op 1 januari 2008 in werking getreden, is geregeld dat voor de plaatsing van Wsw-geïndiceerden vanaf de wachtlijst het principe van first in – first out (fifo) geldt (dus wie het langst wacht, is het eerste aan de beurt). Als de gemeente een voorrangsbepaling wil hanteren voor

plaatsing vanaf de wachtlijst, dan dient de gemeente hiervoor een verordening op te stellen. De verordening waarborgt dat inzichtelijk is voor welke groep(en) voorrang geldt in afwijking van het principe first in, first out.

Om te voorkomen dat gemeenten eenzijdig het beleid over het voorrangsbepaling vormgeven, zijn bij de totstandkoming van de verordening de gemeenteraad en de geïndiceerden of hun vertegenwoordigers (via de cliëntenparticipatie) betrokken. Het is aan de voornoemde partijen om ervoor te zorgen dat een evenwichtig plaatsingsbeleid wordt geformuleerd. Deze mogelijkheid is in de gewijzigde Wsw expliciet verankerd voor gemeenten zodat maatwerk kan worden geleverd. Gemeenten en sw-bedrijven hebben bij de voorbereiding van de wetswijziging aangegeven belang te hechten aan de mogelijkheid om het plaatsingsbeleid aan te passen aan de lokale situatie, bijvoorbeeld om ervoor te kunnen zorgen dat onderwijs en Wsw-arbeid aansluiten voor de kwetsbare groep Wajongers. De Inspectie Werk en Inkomen (IWI) voert op mijn verzoek een drietal metingen uit onder gemeenten. De metingen zijn bedoeld om een beeld te verkrijgen van de effecten van de wetswijziging op het beleid en de

uitvoering van de Wsw. De uitkomsten van de eerste twee metingen laten zien dat er in 2008 door gemeenten veel is gedaan de gewijzigde Wsw te implementeren en daarmee zorg te dragen voor een effectieve uitvoering in de praktijk. 355 van de 443 gemeenten in Nederland hebben deelgenomen aan de tweede meting van IWI. Uit deze meting blijkt in elk geval dat van deze 355 gemeenten 156 gemeenten op 1 oktober 2008 een voorrangbeleid bij plaatsing vanaf de wachtlijst hanteren. De voornaamste groepen die deze 156 gemeenten met voorrang vanaf de wachtlijst Wsw plaatsen, zijn:

- personen die in staat zijn om in dienst te treden van een reguliere werkgever (het zogenoemde begeleid werken);
- personen met een Wajong-uitkering;
- personen die geactiveerd worden met inzet van re-integratiemiddelen (de zogenoemde deelnemers aan voortrajecten);
- schoolverlaters uit het speciaal onderwijs.

De samenvatting van de uitkomsten van de twee metingen is neergelegd in de bundelrapportage IWI «Met begeleiding meer werk» welke onlangs aan uw Kamer is toegezonden.

De uitkomsten van het onderzoek, uitgevoerd door IWI, waaraan door 355 gemeenten is deelgenomen stroken niet met de steekproef welke het Binnenlands Bestuur onder 30 gemeenten heeft gehouden. Dit laat onverlet dat gemeenten wel de mogelijkheid hebben om de WBB'ers als groep met voorrang aan te wijzen. Dat deze keuze kan zijn ingegeven door financiële motieven is op zichzelf mogelijk. Zoals echter hiervoor al gemeld, dient een dergelijke keuze in samenspraak met de geïndiceerden of hun vertegenwoordigers (via de cliëntenparticipatie) tot stand te komen.

Ik zal IWI bij de voor 2009 geplande derde meting nogmaals vragen aandacht te besteden aan de invulling die gemeenten geven aan het voorrangbeleid. Indien de uitkomsten van deze derde meting alsnog aanleiding geven tot het zetten van vraagtekens bij het gevoerde beleid door gemeenten, zal ik hier bestuurlijk aandacht voor vragen in mijn reguliere overleg met de VNG.